

Wskazówki dotyczące wdrażania standardów ochrony dzieci dla indywidualnych praktyk lekarskich, pielęgniarskich, położnych oraz innych zawodów medycznych udzielających świadczeń w ramach prowadzonej jednoosobowej działalności gospodarczej

Wytyczne dotyczące wdrażania standardów ochrony małoletnich w podmiotach leczniczych dostępne są na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości
<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/standardy-ochrony-maloletnich---wytyczne>

Niniejsze opracowanie zawiera WSKAZÓWKI I REKOMENDACJE

dotyczące procesu opracowywania i wdrażania standardów ochrony dzieci w podmiotach działających w obszarze zdrowia dzieci i młodzieży, działających w formie indywidualnych praktyk lekarskich, pielęgniarskich, położnych oraz innych zawodów medycznych udzielających świadczeń w ramach prowadzonej jednoosobowej działalności gospodarczej
przygotowane przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę¹

Wszędzie tam, gdzie jest mowa o „ustawie o ochronie małoletnich”, chodzi o [ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich](#) Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 1606.

Wymogi ustawowe:

- art. 21 ustawy o ochronie małoletnich: obowiązek weryfikacji osób przyjmowanych do pracy (m.in. poprzez Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z rejestru karnego polskiego i/lub zagranicznego);
- art. 22 b i c ustawy o ochronie małoletnich: obowiązek przyjęcia Standardów Ochrony Małoletnich, dostosowanych do specyfiki danego podmiotu oraz uwzględniających:
 - kodeks bezpiecznych relacji (personel–dziecko, dziecko–dziecko),
 - procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka,
 - zasady przeglądu i aktualizacji standardów,
 - sposób udostępniania standardów rodzicom i dzieciom,
 - zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do wdrożenia standardów,

¹ Działanie w ramach projektu finansowanego ze środków Plan International przekazanych przez DEC w ramach realizacji projektu pn. „Children affected by the Ukraine Crisis and host communities thrive in safe home environments in Poland”

- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń, uruchamianie odpowiedniej ścieżki interwencji i dokumentację zgłoszeń,
 - plan wsparcia (naprawczy) dla dziecka,
 - zasady dostępu do Internetu i ochrony przed szkodliwymi treściami,
 - szczególną sytuację dzieci z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Standardy powinny być sformułowane w sposób przystępny i zrozumiały dla małoletnich oraz udostępnione zarówno na stronie internetowej organizacji, jak i w widocznym miejscu w placówce.
 - Placówka ma obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny i aktualizacji standardów

Kogo dotyczy obowiązek ustawy?

W zakresie obowiązków pracodawców i innych organizatorów w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, **leczeniem**, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi oraz osób zatrudnianych i dopuszczanych do takiej działalności (art. 21 ustawy o ochronie małoletnich) nie ulega wątpliwości, że wszędzie tam, **gdzie istnieje pracodawca/organizator dopuszczający osobę do działalności związanej z leczeniem dzieci i młodzieży** należy te obowiązki ustawowe spełnić. Wątpliwość pojawia się w przypadku osób prowadzących indywidualną praktykę lekarską, pielęgniarstwa, położniczą lub innych zawodów medycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, bowiem w ich przypadku trudno wskazać pracodawcę/organizatora mającego obowiązek weryfikacji tej osoby.

Przy aktualnym brzmieniu tego przepisu rekomendujemy, aby osoba wykonująca taka działalność dysponowała aktualnym zaświadczeniem o niekaralności w zakresie opisanym w art. 21.3 ustawy o ochronie małoletnich – ale nie jest to wymóg ustawy, bowiem osoba taka nie posiada przełożonego, który dopuszczałby ją do działalności związanej z dziećmi. Dla pełnej transparentności swoich działań warto jednak takie zaświadczenie pozyskać.

Jeśli chodzi o obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich wymienionych w art. 22 b i c ustawy o ochronie małoletnich, organy zarządzające lub organizatorzy działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, resocjalizacyjnej, religijnej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich, w ramach której udzielane są usługi z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, podlegają przepisom ustawy. A więc również osoby prowadzące indywidualną praktykę lekarską, pielęgniarstwa, położniczą lub wykonujące inne zawody medyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, mają obowiązek opracowania i

wdrożenia w swojej działalności standardy ochrony małoletnich, w sposób dostosowany do ich specyfiki.

Jeżeli:		
Wykonujesz zawód medyczny i udzielasz świadczeń dzieciom i młodzieży, podlegasz obowiązkom wynikającym z ustawy o ochronie małoletnich.		
Prowadzisz indywidualną praktykę lekarską, pielęgniarstwa, położniczą lub wykonujesz zawód medyczny w formie jednoosobowej działalności gospodarczej		
↓		↓
w miejscu wezwania lub w siedzibie/gabiniecie (masz swój gabinet lub wynajmujesz, ale świadczysz usługi w swoim własnym imieniu)		w siedzibie innego podmiotu (np. tworzysz spółkę cywilną, współpracujesz na zasadzie umowy B2B) i świadczysz usługi „pod szyldem” tego podmiotu
↓	↓	
Nie zatrudniasz pracowników ani nie współpracujesz z osobami, które mają kontakt z dziećmi	Zatrudniasz pracowników lub współpracujesz z osobami, które mają kontakt z dziećmi	Kierownictwo tego podmiotu jest zobowiązane do opracowania i wdrożenia standardów ochrony małoletnich. Twoim obowiązkiem jest: <ul style="list-style-type: none"> przedstawienie informacji z KRK, oświadczenia o państwie lub państwach, w których zamieszkiwałeś/łaś w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa i dostarczenie zaświadczenia z rejestrów karnych tych państw.
Rekomendacja: dla pełnej transparentności warto, abyś dysponował/a własnym, aktualnym zaświadczeniem o niekaralności w zakresie opisanym w art. 21.3 ustawy o ochronie małoletnich	Rekomendacja: dla pełnej transparentności warto, abyś dysponował/a własnym , aktualnym zaświadczeniem o niekaralności w zakresie opisanym w art. 21.3 ustawy o ochronie małoletnich	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie się ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w podmiocie i zobowiązanie się do ich przestrzegania.

<p>Obowiązek: opracowanie i wdrożenie standardów ochrony małoletnich w zakresie dostosowanym do specyfiki działalności</p>	<p>Obowiązek: weryfikacja osób przyjmowanych do pracy po 15 lutego zgodnie z art. 21 ustawy o ochronie małoletnich</p> <p>Rekomendacja: przeprowadzenie w podmiocie analizy ryzyka dla każdej z grup z personelu (nie tylko osób udzielających świadczenia medyczne) i udokumentowanie tego procesu – pozwoli to na podjęcie świadomych decyzji odnośnie zakresu weryfikacji osób pracujących w podmiocie.</p>	
	<p>Obowiązek: opracowanie i wdrożenie standardów ochrony małoletnich w zakresie dostosowanym do specyfiki działalności</p>	

Materiały:

Mogą także stanowić załącznik do standardów ochrony dzieci): [„Czym jest krzywdzenie dziecka i jak je rozpoznać. Informacje dla osób wykonujących zawód medyczny”](#)

[„Jak chronić dziecko przed krzywdzeniem? Informacje dla osób wykonujących zawód medyczny”](#)

Narzędzie do sporządzenia analizy ryzyka oraz szczegółowe omówienie zasad „bezpiecznej rekrutacji” znajduje się w materiale: [Bezpieczna placówka, bezpieczna organizacja. Przewodnik po narzędziu do analizy ryzyka w procesie weryfikacji personelu](#)

Przykłady procedur interwencji: [Podręcznik](#)

[Ochrona zdrowia, ochrona dzieci. Jak skutecznie i zgodnie z prawem reagować w sytuacji podejrzenia, że dziecko – pacjent jest krzywdzone?](#)